Lecture 8: CÁC PHÉP TOÁN NHỊ PHÂN

Biên soạn:Th.S Bùi Quốc Bảo (Base on Floyd, Pearson Ed.)

CONTENT

BINARY ADDITION

BINARY ADDITION

Input		Output		
А	В	С	S	
0	0	0	0	
0	1	0	1	
1	0	0	1	
1	1	1	0	

BINARY ADDITION WITH CARRY

Input			Output	
Α	В	Ci	Со	SUM
0	0	0	0	0
0	0	1	0	1
0	1	0	0	1
0	1	1	1	0
1	0	0	0	1
1	0	1	1	0
1	1	0	1	0
1	1	1	1	1

EXAMPLE

12+13=?

SUBTRACTION

Input		Output	
А	В	BORROW	DIFF
0	0	0	0
0	1	1	1
1	0	0	1
1	1	1	0

SUBTRACTION WITH CARRY

Input			Out	put
А	В	Ci	BORROW	D
0	0	0	0	0
0	0	1	1	1
0	1	0	1	1
0	1	1	1	0
1	0	0	0	1
1	0	1	0	0
1	1	0	0	0
1	1	1	1	1

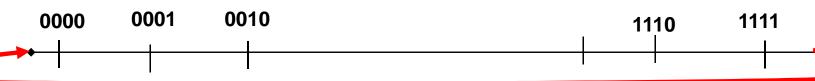
EXAMPLE

23 - 11=?

OVER FLOW

- Một số nhị phân n bit sẽ biểu diễn con số thập phân không dấu từ 0 - 2ⁿ-1
- Trong hệ thống số, độ rộng bit là cố định.
- Khi kết quả của các phép tính vượt quá khả năng biểu diễn của hệ thống, ta nói hệ thống bị tràn số (over flow)

4

OVER FLOW EXAMPLE

Ví dụ (dùng số 4 bit):

Vì hệ thống chỉ có 4 bit, nên kết quả sẽ là 2.
 Hệ thống bị tràn số.

SIGNED NUMBER

- Trong thế giới thực, chúng ta biểu diễn số thực bằng các kí hiệu dấu và giá trị:
- VD: -14 +15
- Trong hệ thống số, ta cũng có thể biểu diễn số âm và số dương.
- Có 3 cách biểu diễn số có dấu: dùng bit dấu và biên độ, dùng số bù 1, dùng số bù 2.

1

SIGN AND MAGNITUDE

Bit đầu tiên biểu diễn dấu:

sign: 0 = positive (or zero), 1 = negative

 $1\ 100 = -4$

 $0\ 100 = +4$

Các bit còn lại biểu diễn biên độ

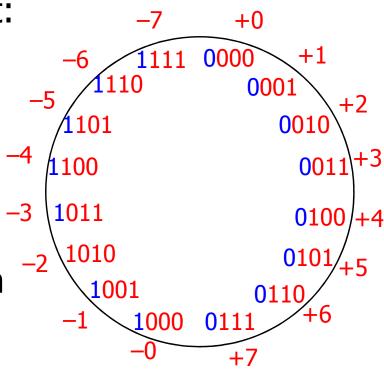
Tầm biểu diễn của 1 số n bit:

 $-(2^{n-1}-1)$ đến $+2^{n-1}-1$

Bất lợi:

Khi trừ phải so sánh biên độ 2 số để quyết định dấu của kết quả

Số 0 có 2 cách biểu diễn

1S COMPLEMENT

Bù 1 của một số nhị phân là bù của tất cả các bit của nó VD: (0111)₂ có bù 1 là (1000)₂

Nếu N là một số dương, thì số -N là $((2^n-1)-N)$

VD: biểu diễn số -7:

```
2^{4} = 10000

1 = 00001

2^{4}-1 = 1111

7 = 0111

1000 = -7 \text{ in 1s complement form}
```

Cách làm nhanh: lấy bù tất cả các bit của số dương 0111 -> 1000

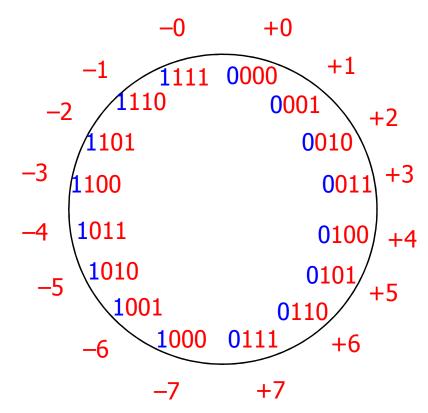

1S COMPLEMENT

- Tầm biểu diễn từ $-(2^{n-1}-1)$ đến $+2^{n-1}-1$
- Số 0 có 2 cách biểu diễn
- Bit cao đóng vai trò bit dấu

$$0\ 100 = +4$$

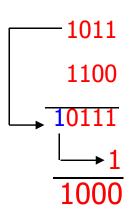
$$1011 = -4$$

1

ADDITION AND SUBTRACTION

$$\begin{array}{ccc}
4 & 0100 \\
+ 3 & 0011 \\
\hline
7 & 0111
\end{array}$$

Thực hiện phép trừ bằng cách cộng bù 1 của số trừ

Số nhớ bit cao nhất cộng vào bit thấp của kết quả

ı

2S COMPLEMENT

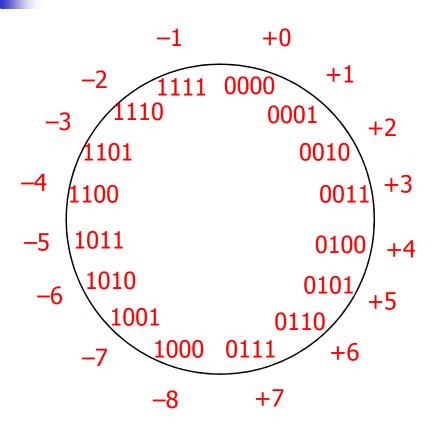
- Số bù 2 của 1 số bằng bù $2^4 = 10000$ 1 của nó cộng 1. 30000 subtract $4^2 = 10000$
- Nếu N là 1 số dương, thì số âm của nó là 2ⁿ – N (n là số bit của N)

 $\frac{1001}{1001} = \text{repr. of } -7$

Cách làm nhanh: lấy bù 1 cộng 1

VD: 3 = 0011 -> -3 = 1100 + 1 = 1101

2S COMPLEMENT

Số 0 chỉ có một biểu diễn Tầm biểu diễn của 1 số n bit là 2ⁿ⁻¹ – 1 đến -2ⁿ⁻¹

Biểu diễn bù 2 có nhiều tiện lợi hơn 2 cách biểu diễn trước, vì vậy được dùng nhiều trong các hệ thống số

ADDITION AND SUBTRACTION

- Phép trừ thực hiện bằng cách cộng với bù 2 của số trừ.
- Bỏ đi số nhớ của bit lớn nhất.

1

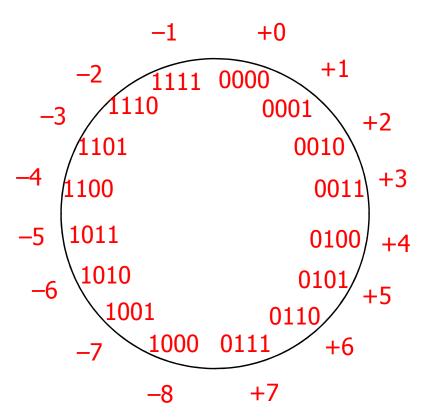
WHY CAN THE CARRY-OUT BE IGNORED?

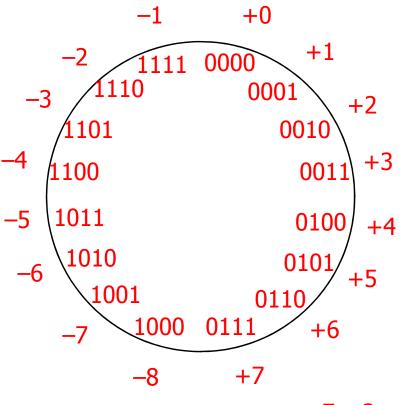
- Bit nhớ cao nhất dùng để kiểm tra tình trạng tràn số
- Khi không tràn số, bit nhớ cao nhất có thể bằng 1 nhưng có thể bỏ qua
- ❖ -M+N khi N>M:
- $M^* + N = (2^n M) + N = 2^n + (N M)$ (bỏ bit nhớ cũng như bỏ 2^n trong kết quả)
- \bullet -M+ (-N) khi M+N < 2ⁿ⁻¹:
- * $(-M) + (-N) = M^* + N^* = (2^n M) + (2^n N) = 2^n (M + N) + 2^n$
- Bỏ đi số nhớ chính là bỏ đi 2ⁿ, kết quả còn lại chính là biểu diễn –(M+N) dưới dạng bù 2

4

OVER FLOW

Tràn số xảy ra khi kết quả vượt quá tầm biểu diễn số.

$$5 + 3 = -8$$

$$-7 - 2 = +7$$

OVER FLOW

Tràn số khi số nhớ vào bit nhớ không bằng số nhớ từ bit nhớ đưa ra ngoài.

$$\begin{array}{c}
0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 1 & 0 & 1 \\
5 & 0 & 0 & 1 & 0 \\
2 & 0 & 1 & 1 & 1
\end{array}$$

$$\begin{array}{r}
1111\\
-3\\
\underline{-5}\\
-8
\end{array}$$

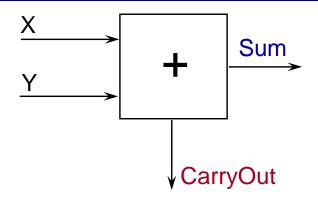
$$\begin{array}{r}
1011\\
11000
\end{array}$$

no overflow

no overflow

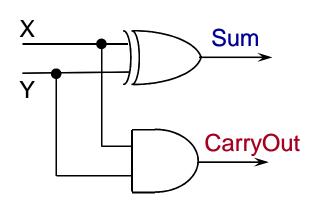
HALF ADDER

A half adder adds two bits, A and B and produces a Sum and CarryOut

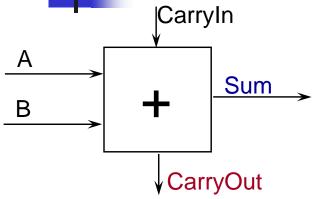
Χ	Υ	Sum	CarryOut
0	0	0	0
0	1	1	0
1	0	1	0
1	1	0	1

$$Sum = \overline{X}Y \vee X\overline{Y}$$
$$= X \oplus Y$$

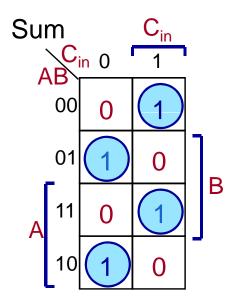
FULL ADDER

A full adder adds two bits, A and B, and a CarryIn and produces a Sum and CarryOut

Cou	ıt C	in O	C _{in}	l
,	00	0	0	
	01	0	1	
А	11		(7)	В
ĺ	10	0	1	

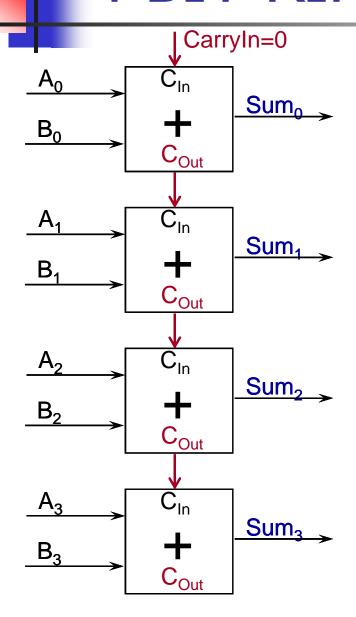
$$C_{out} = AB + BC_{in} + AC_{in}$$

Α	В	C_{in}	C_out	Sum
0	0	0	0	0
0	0	1	0	1
0	1	0	0	1
0	1	1	1	0
1	0	0	0	1
1	0	1	1	0
1	1	0	1	0
1	1	1	1	1

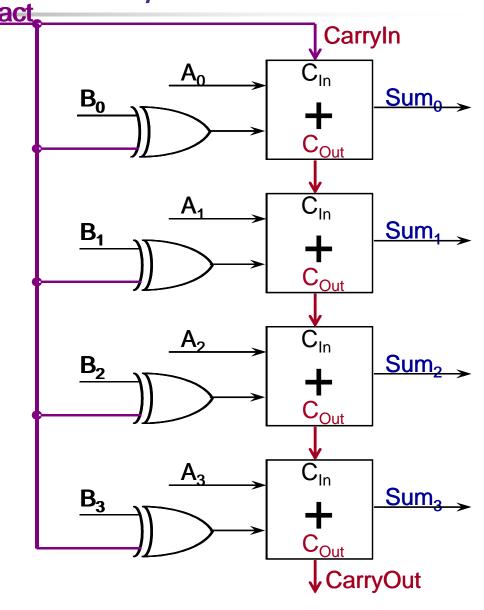
$$Sum = A \oplus B \oplus C_{in}$$

4 BIT RIPPLE ADDER

4 BIT RIPPLE CARRY ADDER/SUBTRACTOR Subtract.

BCD CODE